SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ

według podręcznika „Szczęśliwi, którzy zdobywają świętość” nr AZ-24-01/20-KI-14/23
zgodnego z programem nauczania nr AZ-2-02/20.

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:
a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:
a) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
b) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:
a) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
b) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:
a) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
b) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
c) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:
a) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
b) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
c) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
a) posiadł wiedzę i umiejętności z przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych i proponuje rozwiązania nietypowe,
c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu diecezjalnym, powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	**bardzo dobra**	**dobra**	**dostateczna**	**dopuszczająca**	**niedostateczna**
1. Modlitwy, pieśni	• dokładna znajomość tekstu, melodii, samodzielność i piękno wykonania	• dokładna znajomość tekstu, melodii	• dobra znajomość tekstu, melodii	• niezbyt dokładna znajomość tekstu	• fragmentaryczna znajomość tekstu	• brak jakiejkolwiek znajomości tekstu
2. Ćwiczenia w podręczniku	• wykonane wszystkie zadania • staranne pismo • własne materiały • ilustracje itp.	• starannie prowadzony • wszystkie zadania	• zapis staranny • luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów)	• ćwiczenia czytelne • braki w zadaniach (do 40% tematów)	• pismo niestaranne • liczne luki w zapisach (do 70% tematów)	• brak podręcznika
3. Odpowiedzi ustne	• wiadomości zawarte w podręczniku • wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język • używanie prawidłowych pojęć	• wiadomości z podręcznika prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem • odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych	• wyuczone na pamięć wiadomości • uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami • potrzebna pomoc nauczyciela	• wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć • odpowiedź niestaranna • częste pytania naprowadzające	• słabe wiązanie faktów i wiadomości • chaos myślowy i słowny • odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy • dużo pytań pomocniczych	• brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych
4. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	• wielokrotnie pomaga w różnych pracach • pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, wykazuje dużo własnej inicjatywy • aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.)	• starannie wykonuje powierzone przez katechetę lub księdza zadania • przejawia postawę apostolską	• niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie • uczestniczy w rekolekcjach szkolnych			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

Semestr I

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
I. Zdobywam świętość	• wymienia najważniejsze przymioty Boga (A.5.2): miłość i miłosierdzie, • wymienia sposoby przeżywania miłości (C.10.3), • definiuje pojęcie „łaska Boża”, • wyjaśnia, że wiara jest łaską – darem otrzymanym od Boga (A.3.1), • wymienia warunki i sposoby przyjęcia przez człowieka łaski Bożej, • wyjaśnia pojęcie: błogosławieństwa (A.10.1), • wymienia osoby, które dawały świadectwo życia duchem ośmiu błogosławieństw. • charakteryzuje rolę Maryi w dziele zbawczym (A.13.11) podczas wesela w Kanie Galilejskiej, • wymienia miejsca objawień Matki Bożej, • podaje powody, dla których przesłanie fatimskie jest nadal aktualne, • uzasadnia związek modlitwy różańcowej z życiem chrześcijanina (D.5.3).	• wskazuje na sposoby odkrywania powołania w świetle wezwania Bożego (C.10.5), • opisuje przejawy miłości Boga do człowieka (A.5.3), • wskazuje na ciągłość działania Boga w dziejach świata i każdego człowieka (E.3.1), • uzasadnia, dlaczego nie można się zatrzymać w dążeniu do świętości. • przedstawia nauczanie Jezusa zawarte w *Kazaniu na górze* (A.13.8), • interpretuje przykazanie miłości Boga i bliźniego w świetle *Nowego przykazania* (C.10.1), • uzasadnia znaczenie błogosławieństw w drodze do zbawienia (C.9.4), • uzasadnia wartość błogosławieństw w życiu osobistym i społecznym (C.9.3).	• wymienia etapy życia Jezusa w dążeniu do zbawienia człowieka, • podaje przyczyny, dla których bogaty młodzieniec nie potrafił zrealizować planu przemiany swojego życia, • wyjaśnia prawdę wiary o konieczności łaski Bożej do zbawienia, • charakteryzuje, na czym polega współpraca człowieka z łaską Bożą, • wyjaśnia, na czym polega świętość życia według ośmiu błogosławieństw, • przytacza najważniejsze przesłania objawień fatimskich, • uzasadnia, dlaczego chrześcijanin powinien modlić się o dobro dla świata, • uzasadnia, dlaczego pokój na świecie jest uzależniony od więzi człowieka z Bogiem.	• interpretuje tekst biblijny o miłości Boga do człowieka jeszcze przed jego narodzeniem, • interpretuje perykopę o bogatym młodzieńcu, • uzasadnia, że życie według ośmiu błogosławieństw jest realizacją nowego przykazania miłości, • wyjaśnia teksty objawień fatimskich w kontekście troski Maryi o świat.	• charakteryzuje działanie Jezusa jako konsekwentne realizowanie planu zbawienia świata, • wyjaśnia, dlaczego chrześcijanin jest odpowiedzialny za wiarę innych.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
II. Pismo Święte w życiu chrześcijanina	• wymienia sposoby Bożego objawienia: w słowie Bożym (A.5.1), • wyjaśnia, dlaczego należy przyjąć miłość Jezusa i odpowiedzieć na nią, • podaje prawdę, że w Biblii Bóg kieruje swoje słowa do wszystkich ludzi i do każdego człowieka indywidualnie, • wskazuje osoby żyjące modlitwą (D.2.1), które spotkały Boga przez czytanie Biblii, • charakteryzuje najważniejsze wspólnoty w życiu człowieka (E.1.1): Kościół jako wspólnotę wspólnot, • wyjaśnia, że przykazania są drogowskazami w życiu (C.1.3), • identyfikuje autorów poznanych modlitw starotestamentalnych (D.2.2) – Mojżesz, • wymienia z pamięci przykazania Boże (C.1.1).	• opisuje skutki pójścia za Jezusem, • ukazuje związek wydarzeń biblijnych z życiem chrześcijanina (A.10.5), • podaje zasady indywidualnej lektury Pisma Świętego i uzasadnia jej wartość (A.10.7), • uzasadnia, że Biblia jest księgą ponadczasową. • przedstawia, na czym polega uczestnictwo w życiu Kościoła (E.1.2), na przykładzie biblijnego spotkania w ramach wybranej wspólnoty, • wyjaśnia związek życia chrześcijanina z rozważanym we wspólnocie lub indywidualnie słowem Bożym, • przytacza wątki, tematy i postaci z Nowego Testamentu obecne w literaturze pięknej (A.13.19), • uzasadnia, że postać Jezusa Chrystusa najczęściej inspiruje twórców literatury.	• uzasadnia potrzebę modlitwy do Ducha Świętego przy czytaniu Biblii, • czyta tekst biblijny ze zrozumieniem i stawia pytania do przeczytanego tekstu, • podaje przykłady wspólnotowej lektury Pisma Świętego, • wyjaśnia, na czym polega modlitewna i medytacyjna lektura Pisma Świętego, • wymienia tytuły przynajmniej kilku utworów literackich nawiązujących do Biblii, • opowiada historię przekazania Mojżeszowi tablic Dekalogu, • wyjaśnia treść wprowadzenia do Dekalogu „Ja jestem Pan, Bóg twój…”.	• przedstawia, na czym polegała przemiana życia wybranych postaci biblijnych (św. Piotr, św. Maria Magdalena, św. Tomasz, uczniowie z Emaus), • analizuje tekst przypowieści o miłosiernym ojcu według metody pięciu palców.	• prezentuje przesłanie wybranego utworu inspirowanego Pismem Świętym.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
III. Historia zbawienia: apostołowie i ich następcy	• podaje znaczenie słowa „apostoł”, • podaje, że papież i biskupi są następcami apostołów, • przedstawia biblijne przykłady osób powoływanych przez Boga oraz ich zadania (A.11.4) – św. Piotr, • wymienia stopnie hierarchii w Kościele, • podaje imiona i nazwiska biskupów swojej diecezji oraz kapłanów z parafii, • wyjaśnia znaczenie imienia Piotr. • definiuje pojęcie „dogmat” (E.2.8), • wymienia poszczególne prawdy wiary zawarte w *Credo*, • wyjaśnia, co to znaczy, że Kościół jest wspólnotą (E.2.3), • wymienia podstawowe prawdy o Kościele, • wymienia przymioty Kościoła katolickiego (E.2.4): jeden, święty, powszechny i apostolski, • wyjaśnia nazwę „hierarchiczna struktura Kościoła”, • wymienia posługi kapłana oraz funkcje, jakie mogą pełnić w Kościele ludzie świeccy, • wymienia zadania w zgromadzeniu liturgicznym (B.1.3), • przedstawia, na czym polega uczestnictwo w życiu różnych wspólnot Kościoła, grupy koleżeńskiej (E.1.2), • planuje pozytywne aktywności życiowe, np. harcerstwo, działalność społeczna (C.8.3), • podaje możliwości włączenia się w życie wspólnoty diecezjalnej i parafialnej (E.2.12).	• na podstawie tekstów biblijnych omawia etapy powstawania Kościoła (E.2.1), • wyjaśnia pojęcia: papież, prymat papieża, Namiestnik Chrystusa (E.2.8), • podaje przykłady wpływu chrześcijaństwa na dzieje ludzkości (A.13.18), • w oparciu o teksty biblijne opisuje misyjną działalność Kościoła (F.1.2), • omawia przykłady działalności misyjnej (F.1.3), • uzasadnia potrzebę wspierania misji, • wyjaśnia poszczególne artykuły *Credo* (A.4.1), • charakteryzuje najważniejsze obrazy biblijne Kościoła (E.2.2), • zestawia teksty biblijne z podstawowymi prawdami wiary Kościoła (A.13.17), • wyjaśnia przymioty Kościoła katolickiego (E.2.4), • interpretuje tekst biblijny: Ef 2,19-22, • wyjaśnia pojęcia: Stolica Apostolska, kuria rzymska, nuncjusz, konferencja episkopatu, synod biskupów, metropolia, diecezja, biskup, parafia, proboszcz (E.2.8), Watykan (E.3.8), • opisuje hierarchiczny ustrój Kościoła (E.2.7), • wyjaśnia zadania świeckich w realizowaniu misji królewskiej, kapłańskiej i prorockiej, • opisuje możliwości i podaje przykłady apostolstwa w Kościele (F.2.1).	• wymienia dostępne mu sposoby apostołowania, • wyjaśnia, że w Kościół współczesny kontynuuje posłanie apostołów na cały świat, • opowiada o powierzeniu Piotrowi władzy w Kościele, • omawia powołanie i nawrócenie Szawła, • podaje prawdę, że Kościół jest wspólnotą zbawienia o hierarchicznej strukturze władzy, • określa zadania wierzących we wspólnocie Kościoła, • podaje przykłady intencji w potrzebach osób należących do Kościoła, • wymienia zadania, jakie Bóg powierzył hierarchom Kościoła, • wskazuje, że celem posługi kapłana i apostolstwa świeckich jest zbawienie własne i pomoc w zbawieniu innych ludzi, • wymienia grupy, ruchy i wspólnoty działające na terenie parafii.	• charakteryzuje rolę Jezusa w powstaniu Kościoła, • wyjaśnia znaczenie symboli związanych z władzą w Kościele. • charakteryzuje działalność apostolską św. Pawła, • wskazuje sposoby naśladowania apostoła, • uzasadnia, dlaczego każdy katolik jest odpowiedzialny za Kościół, • wyjaśnia, czego dotyczy nieomylność papieża i kolegium biskupów, • charakteryzuje wzajemne relacje członków Kościoła, • charakteryzuje działalność wybranych grup.	• uzasadnia, że władza w Kościele oznacza służbę wspólnocie wierzących, • wyjaśnia, co to znaczy dobrze realizować swoje powołanie, • graficznie lub opisowo charakteryzuje wskazane teksty z KKK, • uzasadnia potrzebę i wartość przynależności do rówieśniczych grup o charakterze religijnym.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
IV. Spotkanie z Jezusem w sakramentach: bierzmowanie	• wyjaśnia, czym jest sakrament bierzmowania (B.5.1), • omawia znaczenie sakramentu bierzmowania dla życia chrześcijanina (B.5.4), • rozpoznaje znaki, symbole i gesty liturgiczne sakramentu bierzmowania oraz właściwie je interpretuje (B.1.4), • opisuje i wyjaśnia obrzędy bierzmowania (B.5.2). • wymienia dary Ducha Świętego (A.14.2; B.5.5), • omawia owoce działania Ducha Świętego (A.14.3), • wymienia grzechy przeciwko Duchowi Świętemu (A.15.1), • wyjaśnia, dlaczego grzechy przeciw Duchowi Świętemu zamykają drogę do nieba. • podaje prawdę, że przebaczenie i pojednanie prowadzi do doświadczenia miłości, • podaje prawdę o miłości Boga, który szuka człowieka.	• w oparciu o odpowiednie teksty biblijne (J 14,26; J 16,13-15; Dz 1,8) omawia rolę Ducha Świętego w swoim życiu, • podaje właściwe motywy przyjęcia sakramentu bierzmowania jako dopełnienia chrztu (B.5.6), • przytacza i interpretuje wybrane teksty biblijne, liturgiczne oraz nauczania Kościoła na temat sakramentu bierzmowania (B.3.2), • omawia dary Ducha Świętego i wyjaśnia ich znaczenie (A.14.2; B.5.5), • uzasadnia konieczność formacji chrześcijańskiej (B.5.7) przez współpracę z Duchem Świętym w rozwijaniu Jego darów, • opisuje naturę, sposób obecności i działania Ducha Świętego w Kościele oraz w życiu chrześcijanina w oparciu o teksty biblijne i nauczanie Kościoła (A.14.1), • przedstawia istotę, skutki i konsekwencje egzystencjalne bierzmowania (B.5.3), • wyjaśnia pojęcie grzechu przeciwko Duchowi Świętemu (A.15.1), • wskazuje przyczyny zła (A.7.2) i przedstawia skutki grzechu (A.7.4), • przedstawia konsekwencje wynikające z sakramentów (B.3.3) pokuty i pojednania oraz Eucharystii, • omawia rolę sakramentu pokuty i pojednania oraz Eucharystii w życiu moralnym chrześcijanina (B.7.5; B.6.4).	• wskazuje sfery życia, w których należy podjąć pracę nad sobą, by dobrze się przygotować do sakramentu bierzmowania, • podaje, kto i w jaki sposób udziela sakramentu bierzmowania, • wyjaśnia nazwę „bierzmowanie”, • wymienia warunki otrzymania Ducha Świętego, • podaje przykłady trudności dotyczących wiary, • wyjaśnia, że owocem dojrzałego chrześcijaństwa jest systematyczne przyjmowanie sakramentów i udział w niedzielnej Mszy Świętej, • wyjaśnia, jaki zachodzi związek między sakramentem pokuty i pojednania a Eucharystią.	• interpretuje wybrane teksty liturgiczne odnoszące się do bierzmowania, • wyjaśnia, że pod widzialnym znakiem dokonuje się niewidzialna rzeczywistość, • wyjaśnia wartość sakramentu bierzmowania, • wyjaśnia słowa Jezusa z Ewangelii Mk 3,28-29.	• wyjaśnia zależność owocu od przyjęcia darów Ducha Świętego, • interpretuje tekst Dz 8,14-24, • wyjaśnia, dlaczego Eucharystia oraz sakrament pokuty i pojednania stanowią czytelny znak miłości Jezusa do człowieka.

Semestr II

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
V. Mój rozwój	• wymienia wartości nadające sens ludzkiemu życiu (A.1.3), • podaje przykłady osób, które pracą na sobą zmieniły swoje życie, • wymienia, jakie wymagania (wartości) chciałby postawić wobec samego siebie, • definiuje pojęcia: pokora, pycha, • podaje biblijne przykłady pokory i pychy, • wymienia prośby zawarte w Modlitwie Pańskiej, • podaje przykłady pozytywnego i negatywnego wpływu rówieśników na życie, • wyjaśnia, na czym polega kultura bycia w szkole, parafii, grupie rówieśniczej (E.1.5), • omawia, jak pracować nad rozwojem emocjonalnym (E.1.4), • uzasadnia potrzebę konfrontacji własnego obrazu siebie z opiniami innych, • wyjaśnia różnice między dobrem a złem w konkretnych sytuacjach moralnych (C.1.3), • uzasadnia, że życie chrześcijanina jest odpowiedzią na wezwanie Boże (C.2.4), • wymienia grupy ludzi wykluczonych społecznie, • wskazuje sposoby pomocy rodzinom w trudnej sytuacji życiowej (C.5.6).	• podaje zasady i uzasadnia motywację przy dokonywaniu wyborów (C.2.3), • uzasadnia, że warto przyjąć cierpienie, by osiągnąć cel wyższy, • omawia, jak pracować nad własnym rozwojem emocjonalnym (E.1.4), • omawia rolę pokory i złe skutki pychy w odniesieniu do relacji Bóg – człowiek (C.3.4) oraz relacji z samym sobą i innymi ludźmi, • odczytuje przesłanie wypływające z wezwań Modlitwy Pańskiej (D.3.1), • omawia Modlitwę Pańską jako program życia chrześcijańskiego (D.3.2), • definiuje pojęcia: wychowanie, samowychowanie, • charakteryzuje przemiany w okresie dojrzewania (C.5.8), • podaje hierarchię wartości wynikających z wiary (C.2.2), • uzasadnia, że nastolatek powinien budować nową wizję obrazu Boga i relacji z Nim, • omawia, jak pracować nad własnym rozwojem społecznym (E.1.4), • uzasadnia konieczność uznawania określonych autorytetów, • charakteryzuje powody krytyki i odrzucania autorytetów, • podaje przykłady bezinteresownej troski o ludzi w potrzebie: samotnych, uzależnionych, bezradnych, wykluczonych społecznie (F.2.3).	• wyjaśnia, na czym polega samowychowanie, • wskazuje i charakteryzuje sposoby kształtowania postawy pokory i wyzwalania się z pychy, • uzasadnia potrzebę systematycznej modlitwy, • formułuje własną modlitwę, wzorując się na Modlitwie Pańskiej, • uzasadnia, co w procesie samowychowania prowadzi do Chrystusa, a co od Niego oddala. • określa różne sposoby postrzegania relacji z Bogiem i innymi w zależności od wieku (1 Kor 13,11), • podaje przykłady sytuacji, w których należy wypowiedzieć słowa krytyki, • określa, czym różni się krytyka od krytykanctwa, • podaje przykłady autorytetów związanych z pełnieniem jakiejś funkcji czy roli społecznej, • formułuje kryteria uznania kogoś za autorytet, • podaje najczęstsze przyczyny wykluczeń, • charakteryzuje potrzeby człowieka, który przestał sobie radzić w życiu.	• określa, że rozwój osobowy człowieka uzależniony jest od chęci pracy nad sobą, • interpretuje teksty biblijne o pokorze i pysze (Łk 18,10-14; J 13,5.16; Rz 12,16), • wyjaśnia, czemu służy wychowanie, do czego zmierza, kto uczestniczy w tym procesie, kto nim kieruje i od czego zależy efekt wychowawczy, • uzasadnia, że wraz z dorastaniem powinna dokonywać się zmiana relacji z ludźmi, • charakteryzuje zasady wypowiadania opinii o ludziach i przyjmowania wypowiedzi na swój temat. • charakteryzuje sposób wyrażania krytycznych uwag, • uzasadnia, że pracą w wybranym przez siebie zawodzie może służyć innym, • uzasadnia chrześcijańską powinność zajęcia się ludźmi wykluczonymi.	• podaje owoce wytrwałości w stawianiu sobie wymagań (osiągnięcie celu), • uzasadnia, że bliskość Boga i wartości chrześcijańskie najpełniej rozwijają człowieka, • uzasadnia potrzebę krytycznych wypowiedzi, • opracowuje program pomocy konkretnej grupie ludzi lub konkretnemu człowiekowi.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
VI. Kościół w świecie	• podaje, co pomaga stawać się prawdziwym chrześcijaninem, • wyjaśnia i uzasadnia konieczność łaski Bożej do zbawienia, • wymienia największe Kościoły chrześcijańskie (E.2.5), • definiuje pojęcia: katolik, prawosławny, protestant, • omawia podstawowe zasady życia społecznego, • wykazuje, że Bóg jest dawcą zarówno wiary, jak i rozumu, • podaje przykłady wykorzystania osiągnięć nauki skierowanych przeciw dobru. • wymienia różne formy życia poświęconego Bogu, • omawia przykłady działalności misyjnej, zaangażowanie osób duchownych i świeckich (F.1.3), • wyjaśnia pojęcia: religia monoteistyczna i politeistyczna, • wymienia główne religie monoteistyczne i politeistyczne w świecie: chrześcijaństwo, judaizm, islam, buddyzm, hinduizm (F.3.3),	• wyjaśnia, co znaczy powszechność zbawienia (F.3.4), • wymienia kręgi przynależności do Kościoła Chrystusowego i przyporządkowania do Ludu Bożego (F.3.5), • wyjaśnia, na czym polega rola Kościoła w zbawianiu człowieka (E.2.10), • wyjaśnia pojęcie: ekumenizm w kontekście rozumienia katolickiego wyznania wiary (E.2.6), • wymienia przyczyny podziału i podstawy jedności chrześcijan, • wskazuje działania na rzecz jedności Kościoła (E.5.10), • omawia historię ruchu ekumenicznego i wskazuje jego perspektywy. • definiuje pojęcia: „katolicka nauka społeczna” oraz „grzech społeczny”, • omawia indywidualne i społeczne aspekty niesprawiedliwości w rozdziale dóbr (C.7.6), • omawia w kontekście rewolucji przemysłowej, czym zajmuje się katolicka nauka społeczna (E.3.9). • wskazuje na źródła wiedzy na temat istnienia Boga (A.2.4), • wskazuje relacje między wiarą i wiedzą (A.2.1) na podst. nauczania Soboru Watykańskiego I, • podaje argumenty za niesprzecznością wiary i wiedzy (A.2.2), • omawia działalność Kościoła w XVI i XVII w. na przykładzie św. Franciszka Ksawerego (E.3.5), • przedstawia rolę zakonów w dziejach starożytnej i średniowiecznej Europy: benedyktyni, franciszkanie i dominikanie (E.3.3),	• wskazuje miejsce Pisma Świętego w życiu chrześcijanina, • wymienia najbardziej znanych przedstawicieli ruchu ekumenicznego, • podaje datę tygodnia modlitw o jedność, • wymienia encykliki społeczne, podaje ich autorów i określa tematykę, • wyjaśnia, że „dobro wspólne zostaje urzeczywistnione tam, gdzie zachowywane są prawa człowieka”. • podaje argumenty, że człowiek może poznać Boga za pomocą rozumu, • uzasadnia, że badania naukowe zajmują się pochodzeniem ciała ludzkiego, a wiara pochodzeniem człowieka (Darwin), • wskazuje terytorialny zasięg katolickich misji, • opisuje charakter pracy misyjnej, • wyjaśnia różnicę między wyznaniami chrześcijańskimi a religiami niechrześcijańskimi (F.3.2), • wskazuje na różnice i podobieństwa między judaizmem a chrześcijaństwem (A.12.2),	• charakteryzuje kręgi przynależności do Kościoła, • charakteryzuje podobieństwa i różnice między poszczególnymi wyznaniami (katolicyzm, prawosławie, protestantyzm, anglikanizm, starokatolicyzm), • uzasadnia pozytywny wpływ katolickiej nauki społecznej na rozwój społeczny, polityczny i gospodarczy państwa, • interpretuje słowa Chrystusa i Kościoła wzywające do życia konsekrowanego, • charakteryzuje rozwój misji katolickich na różnych kontynentach, • podaje czas ich powstania, podstawowe założenia i terytorium występowania,	• uzasadnia potrzebę identyfikacji z własnym wyznaniem, • wyjaśnia i uzasadnia pojęcia interkomunii, sukcesji apostolskiej. • określa związek katolickiej nauki społecznej z Ewangelią, • wyjaśnia, że myśl o wzajemnym przenikaniu się wiary i rozumu jest obecna w nauczaniu Soboru Watykańskiego I, a także w encyklice „Fides et ratio”, • omawia rozwój życia zakonnego w dziejach chrześcijaństwa (Benedyktyni, zakony: kanonickie, rycerskie, żebracze, kleryckie – Jezuici), • ukazuje specyfikę i wartość chrześcijaństwa wobec innych religii (F.3.7),

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
VI. Kościół w świecie	• określa pojęcie terroryzmu oraz organizacji i ataków terrorystycznych, • uzasadnia różnicę między Chrystusem a innymi osobami mającymi wpływ na dzieje ludzkości (A.13.4), • przedstawia konsekwencje dobra i zła (C.1.4), • wskazuje przyczyny nieszczęść i zła: zbrodnie, wojny, przemoc itp. (C.1.5), • definiuje, co to jest sekta, • wymienia niebezpieczeństwa, jakie niosą ze sobą sekty, • wymienia wartości, którymi powinien kierować się chrześcijanin, • wyjaśnia, w jaki sposób młody człowiek powinien świadczyć o Chrystusie.	• wyjaśnia, na czym polega misyjna natura Kościoła (F.1.1), • opowiada o roli założonych wspólnot przez: Benedykta, Franciszka z Asyżu, Dominika, Ignacego Loyoli (E.4.2), • w oparciu o teksty biblijne i nauczanie Kościoła opisuje jego misyjną działalność (F.1.2), • omawia ogólnie zjawisko religii (F.3.1), • wskazuje działania na rzecz tolerancji religijnej (E.5.10), • podaje, kiedy w Kościele obchodzimy Dzień Judaizmu (A.12.4), • rozpoznaje i wskazuje mechanizmy manipulacji w relacjach osobowych i w mediach (C.7.4), • uzasadnia konieczność poznania pełnych okoliczności zaistniałych faktów, by móc je prawidłowo ocenić, • wymienia sposoby przeciwdziałania złu (C.1.8), podając przykłady skuteczności walki metodami pokojowymi, • podaje objawy uzależnienia się od sekty, • uzasadnia właściwą postawę chrześcijanina wobec sekt (F.3.8), • definiuje pojęcie totalitaryzmu i podaje przykłady systemów totalitarnych, • uzasadnia, że zło jest konsekwencją odrzucenia Boga (C.1.2), • opowiada o roli Kościoła w czasach totalitaryzmów: hitlerowskiego i bolszewickiego (E.3.10), • wymienia prawa i wolności, których naruszenie może prowadzić do totalitarnego zniewolenia.	• podaje przykłady powtarzanych często opinii na temat wydarzeń i ludzi związanych z Kościołem, • wymienia zasady moralne, jakie są łamane w przygotowaniu i przeprowadzaniu ataków terrorystycznych, • uzasadnia, że nawet dla słusznych dążeń nie wolno posługiwać się zbrodniczymi metodami, wymierzonymi w niewinnych ludzi, • określa szkodliwość działania sekt, • podaje sposoby obrony przed werbowaniem do sekty, • potrafi rozpoznać, że ktoś przystał do sekty, • wyjaśnia pojęcia: fanatyzm religijny, obojętność religijna, • uzasadnia, że zarówno fanatyzm, jak i obojętność religijna są sprzeczne z postawą autentycznej religijności.	• wyjaśnia okoliczności tworzenia i cel rozpowszechniania krzywdzących opinii i stereotypów, • wymienia wybrane postacie historyczne i określa ich wpływ na historię, • wyjaśnia, dlaczego każdy z systemów totalitarnych sprzeciwia się swobodnemu wyznawaniu wiary, • uzasadnia konieczność respektowania prawa do kontrolowania poczynań władzy państwowej i do nieskrępowanego wypowiadania krytyki pod jej adresem.	• poszukuje obiektywnych źródeł wiedzy na temat nagłaśnianych zdarzeń.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
VII. Przewodnicy w drodze do szczęścia	• definiuje pojęcie „ekologia”, • wyjaśnia, że przyroda jest darem Boga, • wskazuje najważniejsze fakty z życia świętych (E.4.1) – św. Franciszek z Asyżu, • prezentuje nauczanie Kościoła dotyczące ekologii (C.7.7), • wykazuje aktualność myśli św. Franciszka (E.4.2), • określa, czym jest modlitwa (D.1.1), • podaje przykłady modlitwy znanych ludzi (D.2.3), • wymienia najważniejsze trudności w modlitwie (D.4.1), • wymienia najważniejsze wydarzenia z życia św. Teresy z Kalkuty, • podaje przykłady bezinteresownej troski o ludzi w potrzebie (F.2.3), • wskazuje najważniejsze fakty z życia świętych papieży XX w. (E.4.1), wymienia i opisuje uroczystości i maryjne (B.2.2) – Wniebowzięcia NMP, • wyjaśnia ludową nazwę uroczystości Matki Bożej Zielnej.	• podaje przykłady świadków wiary w konkretnych sytuacjach życiowych (E.1.8), • przedstawia sposoby przezwyciężania trudności w modlitwie (D.4.2), • wyjaśnia pojęcie miłosierdzia Bożego i wiąże je ze sprawiedliwością, powołując się na przypowieść o miłosiernym Samarytaninie (A.13.13), • wyjaśnia, dlaczego św. Jan XXIII został nazwany papieżem pokoju, a św. Paweł VI papieżem dialogu, • charakteryzuje apostolską papieża Jana Pawła II jako Pielgrzyma i patrona rodzin, • wyjaśnia dogmat o wniebowzięciu NMP (A.13.12) i podaje datę ogłoszenia, • charakteryzuje istotę kultu Maryi (B.2.4).	• wyjaśnia, na czym polega odpowiedzialność za środowisko, • charakteryzuje stosunek współczesnych ludzi do przyrody i porównuje go z nauką przekazaną przez św. Franciszka, • podaje przykłady ludzi, którzy swoje życie opierali na modlitwie, • uzasadnia, dlaczego warto dobrze się modlić. • opisuje formy działalności matki Teresy i jej zgromadzenia, • podaje, że św. Jan Paweł II powierzył Maryi siebie i swoją posługę papieską, • wyjaśnia znaczenie zawołania papieskiego Jana Pawła II „Totus Tuus”, • określa cel błogosławienia kwiatów i ziół, • wyjaśnia, dlaczego pielgrzymki zmierzają na Jasną Górę na uroczystość Wniebowzięcia.	• wykazuje związek między mądrym korzystaniem z darów przyrody, a zdrowiem i szczęściem człowieka, • charakteryzuje znaczenie modlitwy w życiu wybranych postaci (św. o. Pio, bł. Carlo Acutis, Marta Robin), • omawia najważniejsze wydarzenia z pontyfikatów Jana XXIII, Pawła VI i Jana Pawła II.	• określa wartość osobistej modlitwy w kształtowaniu wrażliwości na potrzeby innych ludzi, • wyjaśnia motywację ludzi pielgrzymujących do grobów świętych papieży.

Semestr I i II

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
VIII. Wydarzenia zbawcze	• wymienia i opisuje uroczystości (B.2.2) – Wszystkich Świętych, • pamięta najważniejsze wydarzenia z życia swojego patrona, • wyjaśnia, na czym polega naśladowania swojego patrona, • wymienia trzy rzeczywistości Kościoła (pielgrzymujący, cierpiący i chwalebny), • wskazuje miejsce Adwentu na schemacie roku liturgicznego i omawia jego znaczenie, • wymienia tradycje i symbole adwentowe, • podaje przykłady pieśni adwentowych, • zestawia wydarzenia biblijne ze zwyczajami religijnymi (A.10.6), • wskazuje na skutki wynikające z Wcielenia dla życia chrześcijanina (A.13.10), • wymienia, co może być darem współczesnego człowieka dla Jezusa, • przedstawia okres Wielkiego Postu jako czas pokuty i nawrócenia, • wskazuje, że konsekwencją nawrócenia są dobre czyny,	• podaje przykłady wstawiennictwa świętych i wyjaśnia, na czym ono polega, • wykazuje związek między wiarą w czyściec i miłosierdziem Bożym (A.8.5), • wyjaśnia katolickie spojrzenie na śmierć człowieka i sens wiary w czyściec (A.8.3), • wyjaśnia nauczanie Kościoła o odpustach (A.8.4), • wyjaśnia, że Słowo Boże – Jezus stał się człowiekiem, by wypełnić Boży plan zbawienia, • wyjaśnia, że narodzenie Jezusa rozpoczyna wypełnienie protoewangelii, • uzasadnia, dlaczego Bóg pełen mocy stał się słabym dzieckiem, • definiuje pojęcie „Objawienie Pańskie”, • podaje, że 6 stycznia Kościół w Polsce obchodzi Dzień Pomocy Misjom, • ukazuje związek wydarzeń biblijnych z rokiem liturgicznym, prawdami wiary i moralności chrześcijańskiej oraz życiem chrześcijanina (A.10.5), • przytacza biblijne relacje o chrystofaniach (A.6.1) – spotkanie z Marią Magdaleną, • wyodrębnia i wyjaśnia słowa *Credo* odnoszące się do zmartwychwstania Chrystusa (A.4.1) i życia wiecznego ludzi,	• podaje naukę Kościoła na temat komunii ze świętymi, • wyjaśnia znaczenie słów św. Teresy od Dzieciątka Jezus: „Przejdę do mojego nieba, by czynić dobro na ziemi”. • wyjaśnia sens i znaczenie tradycji i symboli adwentowych, • podaje prawdę, że biblijne określenie „Słowo” odnosi się do Syna Bożego, • ukazuje mędrców jako przedstawicieli wszystkich ludzi, • wyjaśnia symboliczne znaczenie darów ofiarowanych Jezusowi przez mędrców, • uzasadnia, że najlepszym darem dla Jezusa są dobre uczynki, • wyjaśnia właściwe znaczenie dobrych uczynków (post, modlitwa, jałmużna), • definiuje pojęcie „nowe życie w Chrystusie”,	• określa trzy rzeczywistości Kościoła (pielgrzymujący, cierpiący i chwalebny), • interpretuje teksty biblijne zapowiadające przyjście Zbawiciela. • określa przesłanie tekstu biblijnego J 1,1-14, • na podstawie tekstu biblijnego (Łk 15,11-33) określa, na czym polega istota nawrócenia, • interpretuje perykopę o zmartwychwstaniu Chrystusa (J 20,11-18),	• wyjaśnia znaczenie Eucharystii dla budowania jedności Kościoła w wymiarze doczesnym i wiecznym, • interpretuje fragmenty prefacji o Bożym Narodzeniu.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
VIII. Wydarzenia zbawcze	• omawia znaczenie przykazań kościelnych (E.2.11): drugiego, trzeciego, i czwartego i wyjaśnia obowiązki wynikające z nich, • podaje, że chrzest rozpoczyna nowe życie w Chrystusie, • podaje prawdę, że misją Kościoła jest zbawienie wszystkich ludzi, • wskazuje, że każdy chrześcijanin jest odpowiedzialny za głoszenie innym wiary.	• przedstawia konsekwencje wiary w zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa jako uzasadnienie nadziei chrześcijańskiej (A.6.3), • uzasadnia wartość świadectwa wiary w różnych sytuacjach życiowych (E.1.7), • opisuje możliwości i podaje przykłady apostolstwa w różnych środowiskach rówieśniczych i na portalach społecznościowych (F.2.1), • podaje przykłady ludzi zaangażowanych w apostolstwo (F.2.4), charakteryzując wybrane inicjatywy ewangelizacyjne.	• wyjaśnia prawdę, że zmartwychwstanie Jezusa otwiera nam drogę do nowego życia i jest zapowiedzią naszego zmartwychwstania. • uzasadnia, dlaczego do ewangelizacji warto wykorzystywać nowoczesne środki komunikacji.	• wyjaśnia, że od dnia Pięćdziesiątnicy Duch Święty pobudza serca ludzi, aby z wiarą głosili Ewangelię tym, którzy jej nie słyszeli.	• wyjaśnia, że wielu ochrzczonych osłabło w wierze i potrzebuje ponownej ewangelizacji.